

Anî bir hava baskınından korkuyorlar!

Yeni bir buhran

Zannediyorum ki (Vakit) okuyucularının hatırladığıdır. Yeni gümrük kanunu B. M. meclisinden geçtiği sıralarda piyasada göze çarpan bir hatalı cereyandan bahsetmiştik. Bazı kimse-lerin teşrinvevvelden itibaren bir kısım ithalât eşyasına ait gümrük rüsumunun artacağını düşünerek ihtiyacı fazla mal sipariş ettiklerini, bilâhère bu malları yüksek fiatla satarak eski ve yeni gümrük resimleri arasındaki farktan istifade etmek istediklerini kaydetmiştik. Fakat aynı zamanda bu tarzda hareket edenlerin çok tehlikeli bir teğbüse giriştiklerini de ilâve eylemiştik.

Hakkıta halde bu tehlikeyi anlamak için çok ince düşüneye, çok fazla bilgiye hacet yoktu. Çünkü Meclisten geçen kanun mutlaka aynı tatbik edilecek değildi. Aynen tüketim icap ederse aktedeceği ticaret mukavelelerinde muhtelif devletlerden temin edeceği menafıta mukabil yeni tarifinin bazı maddelerinde tenzilât yapabilecekti. Binaenaleyh bu mukaveleler daha aktedilmezden evvel yapılacak işleri daima neticesi müşkül mahiyette teğbüsler suretinde telâki etmek lâzım gelirdi.

Maalesef neticesi böyle meşkül olan bir iş karşısında gene bir kişi ve müesseseler aldandı. Uzun zaman sarfedilmesi mümkün olmayacak çok mali ağır faizli kredilerle mal celbedenler bulunmuştur.

Şimdi bu mallar gelmiştir; elden çıkarılmadığı için beyhude yere depoları işgal etmektedir. Diğer taraftan bu malları gönderen ecnebi fabrikalarına karşı verilmiş olan bonoların takasit vadeleri geldiği tedbiye müskülâtı baş göstermektedir.

Esasen bütün dünyada mevcut umumî buhran içinde muztarip olan piyasamızda bu fazla ithalât işi yüzünden yeni bir buhrana maruz kalmaktadır.

Vakıa mezuu bahis buhran ve felâket muhtelif müesseselerinin bilerek ve bü- tün akbetini hesap ederek girişmiş oldukları teşeb- büslerin tabii bir neticesi- dir. ve her hangi bir şe- kilde bir tetbir ihtiyazı çok müşkülüdür. Bununla beraber vaziyet muvacehesinde mütesir olmamak kabıl değildir.

Trikotajcılar okruvadan şikâyetçi!

Sanayii teşvik kanununun 9uncu mad- desini ileri sürüyorlar
Dün sanayi birliğinde bir içtima yapıldı

Sanayi birliğinde toplanan trikotajcılar

Trikotajcılarla diğer fab- rikalar mümessilleri dün öğ- leden sonra Millî sanayi bir- liğinde toplanmışlar ve Şeh- remanetin kendilerinden kanuna uygun olmyan bir şekilde okruva aldığı mev- zuu üzerinde konuşmuşlardır. [Alt tarafı 4üncü sayfamızdadır.]

Cümhuriyet bayramı

İstanbulda

Nasıl tes'it edilecek?

Şehir süsleniliyor, iz- cilerimiz dün Ankaraya hareket ettiler

Cümhuriyet bayramının par- lak bir surette tes'idi için ha- zırlıklar bitmek üzerindedir. Geçit resmi Beyazıt meydanında ya- pılacaktır.

Darülfünun kapısı önünde tribünler inşa edilmiştir.

Şehrin muhtelif yerlerinde de taklar inşa olmuştur. Bu tak- ların tezyini bu akşama kadar ikmal edilecektir.

Darülfünunda

Cümhuriyet bayramı Darülfünunda coşkun tezahüratla tes'it edilecektir.

Darülfünun emini Neşet Ömer B. yapılacak büyük me- rasimde bulunmak üzere Anka- raya gitmiştir. Neşet Ömer Beye Hukuk fakültesi kâtibî umumîsi müderris Etem Akif B. vekâlet etmektedir. Etem Akif B. Cümhuriyet bayramında Darülfünunda yapılacak mera- sime riyaset edecektir.

Bayram sabahı saat 8 de Darülfünun talebeleri Darülfünun önünde toplanacaklardır. Evvelâ Etem Akif B. gençlere hitaben bir nutuk irat edecek, bundan sonra Müderris Musla- hittin Âdil B. bir nutuk söyleyecektir. Bu nutuklar hoporlör vasıtasile Beyazıt meydanındaki hilaka dinlettirilecektir.

Bundan sonra merasimde hazır bulunanlara limonata da-

Dün Ankaraya giden izcilerimizden bir grup

Venezelos

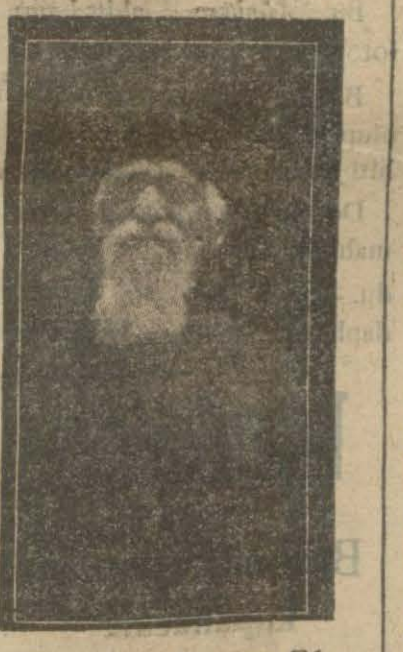
Tayyare karargâ- hında bir nutuk söyledi

Atina 27 (Apo) — Ven- zelos Tatoy tayyare karargâhının kûşadî münasebetile irat ettiği bir nutukta komşu devletlerle bahri bir harp ihtimali görme- didiğini, binaenaleyh Yunan/sta- nın bahri mudafaya menâblini İsrâil etmemesi lâzım geldiğini, bilâkis anî havai bir baskından daha ziyade endişeli bulundu- ğunu bu itibarla Yunanistanın havai kuvvetlerini takviye et- mesi icap ettiğini söylemiştir.

Bahriye nazırım avdetinden sonra Venezelosun riyasetinde deaiz ve hava erkânı harbiye- leri toplanarak Yunanistanın askerî ve bahri programını tanzim edecektir.

Hahambaşı Ne diyor?

Bicerano Ef: "Allah, Allah acaba bu adam paraları saymış mı?" diyor!

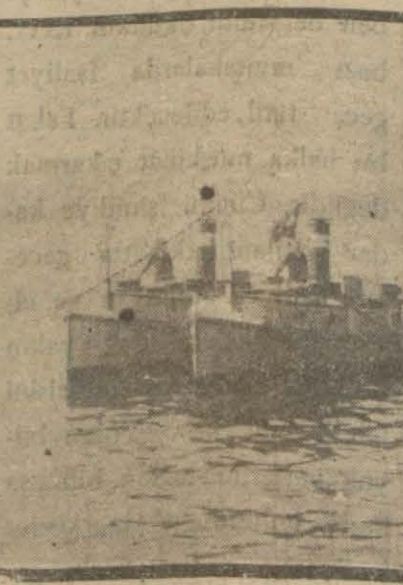

Hahambaşı Bicerano Ef.

Selânikte çıkan Ya - hüdice Eltempo gazetesinin, İstanbul muhabirinden aldığı kaydıla bazı mektuplar neşrine başladığı yazılmıştı.

Muhabir efendi ilk mektu- bunda Türk hükümetinin iktisadi vaziyeti iyî olmadığının bir istikraz akdine teşebbüs etti- ği, fakat bunun ekim kal- dığı, İstanbuldaki yahudilerin

Limanımızda yeni motörler

Liman şirketinin yeni aldığı motörler Amsterdam limanında... Liman şirketi her vesaitini takviye etmektedir. Şirketin Amisterdamda yeniden yaptırdığı mazotla mütaharrik üç romorkör limanımızda gelmiştir. Aynı yerde yaptırılan diğer dört romorkör de yakında gelecektir. Bu romorkörler diğer küçük olmalarına rağmen büyük romorkörlerden daha fazla kuvveti cerryeye malik ve onlardan daha süratlidirler. Bunlar marinaları çekmek hususâtında kullanılacaklardır. Şirket tavinalarını İngiltereye sipariş edilen üç buharlı romorkörün İnşası bitmiş ve teçrübeleri İngilterede yapılmıştır. Bunlar da ikinci teşrin nihayetinde gelecektir. Bunlarla limanın her vesaiti ikmal edilmiş olacaktır.

Üç gün onra ...

Millet mektepleri şehrimizde büyük tezahüratla açılacak

Millet mektepleri İstanbul vilâyeti komisyonu içtima halinde

Bir teşrinsanide bütün memlekette olduğu gibi şehrimizde de açılacak olan millet mektepleri iş- lerile meşgul olacakleri iş- yon dün vilâyette ilk içti- maini yapmıştır.

Millet mektepleri tali- matnamesi mucibince Vali- ler bu komisyonun tabii reisleridir. Aza olarak C. H. F. namına Maarif ees- miyeti İstanbul mümessili Cevdet Kerim, Maarif mü- dürü Haydar, Daimî vilâ- yet Encümeninin Kâmil, Türk ocağı umumî kâtibî Fethi beyler intihap edilmişlerdir.

Komisyon dünkü ilk iç- timanda derhâl faaliyete geçmiye karar vermiştir.

Bu cümleden olarak şeh- rin muhtelif ve göze çar- pacak yerlerine yapıştı- rılmak üzere 2000 afiş yap- tırılacaktır.

Türk milliyetçiliği

Halil Nimetullah Beyin ma-kalesi (5 nci sayfamızdadır)

tehlile içinde bulunduğul şeklin- de bazı saçma ve mana ile kat'yen alakası olmayın haber- ler veriyorduk (Alttarafı 2 inci sayfamızdadır)

Bundan başka, talimat- namenin esas maddelerine istinat ederek bütün daire- ler, şirketler, inhisarlar ve husulî idareler müsaracaat edilerek buralarda müstah- ten olup okuma yazma bilmiyenlerin Halk mektep- lerine sevkedilmeleri için teşebbüslerde bulunulacak- tır.

Bu hususta ihmal göste- renlere, talimatname meva- di tatbik edilecektir.

C.H.F. teşkilâtı ve ma- halle heyeti ihtiyariyeleri

halkın mekteplere kaydına delâlet edecekler ve her türlü kolaylığı gösterecek- lerdir.

Mekteplerin açılacağı 1 teşrinsani günü şehrin bü- tün hususî ve umumî dai- reler, mektepler, mağaza- lar donatılacak, mektepler- de konferanslar verilecek, müsamereler yapılacaktır.

Mahallelerde davul va- sitasile halk davet edile- cektir. Daha şimdiden bir çok kimseler kaydolunmaya başlamıştır.

(Alttarafı 5 inci sayfamızda)

Değişecek valiler

5 valinin tebdili takar- rur etmiştir.

Ankara, 27 (VAKIT) — Valiler arasında yapılacak tebeddülât takarrur etmiş, tastika arz edilmiştir, Artuvın, Kayseri, Trabzon, Çorum, Burdur valileri değişiyor.

Vilâyet bütçeleri

Âli tastikten çıktı

Ankara, 27 (VAKIT) — Bur- sa, İçel, Isparta, Van, Kirşe- hir, Ordu, Amasya, Muğla, Erzurum, Kırklareli, Muga- bei hususiyet bütçeleri Âli tastikten çıktı.

Mahmut Esat B.

Otomobille konyadan Ankaraya döndü

Ankara, 27 (Vakit) — Adıye vekili konyadan oto- mobilde geldi, Adıye erka- nı tarafından şehir haricinde karşılandı.

Matbuat çayı

Cumhuriyet Bayramına tesadüf eden yarınki salı günü saat 16 da İstanbul Matbuat Ce- miyeti Türkuvaz salonlarında aslı, müzahir, ve misafiri azacak büyük bir çay ziyafeti verecek- tir. Bütün azaya davetnameler gönderilmiştir.

Maarif vekili Ankarada

Ankara, 27 (Vakit) — Maarif Vekili geldi ve istas- yonda karşılandı.

VAKIT

PEK YAKINDA
Renkli,
Cazip,
Meraklı
Yazılarla çıkıyor.
★

BÜYÜK ROMAN

Üstadı
HÜSEYİN RAHMİ
Yeni Vakit'te yeni
bir Roman yazdı.
★

UTANMAZ ADAM..

Bu yeni şah- serin adıdır!
★

Bu tefrikayı ve sair meraklı, heyecanlı, faydalı yazıları yeni şekilde çıkacak gazetemizde okuyacaksınız

★

16, 24, 32 SAYIFA

En güzide muharrirler vemakaleler

Mehmet Asım

SON HABERLER

izciler

Ankara'da toplanıyorlar
Ankara, 27 (VAKIT)—
Cumhuriyet bayramı hazırlıklarına faaliyetle devam edilmektedir. Bahiye efendi İstanbul polisleri, Adana, İz ve Kayseri izcileri geldiler. Askeri bando ile Ankara İzmir cileri tarafından karşılandılar. Şehirde gezerek tezahurat yaptılar.

Harçlar kanunu

Ankara, 27 (VAKIT)— Adliye yeni harçlar kanunu la-yihasını bitirmiş, heyeti ve-kileye göndermiştir.

Tevfik Kâmil B.

Muhtelit mübadele baş-murahasımız Tevfik Kâmil B. dün Ankara'ya gitmiştir.

Fırka müfettişi
Ankara'da

C. H. Fırkası müfettişi Hakkı Şinasi Paşa dün An-karaya hareket etmiştir.

Hahambaşı

[Ustaları 1 inci sayfamızda]

Bu saçma sapan neçriyatın ne olduğunu öğrenmek üzere dün Hahambaşı Bicerano Efendiye müraacat ettik. Bicerano Efendi hayret ve teassüf için-deydi:

— Buna karşı ne söylenir, efendim dedi. Bu adam kim-dir, nedir? Bunları nasıl bir maksat için uyduruyor anıya-mam ki Türklerle musevilerin nasıl bir arkadaşlık, nasıl bü-yük bir uhuvvet içinde yaşa-dıklarını âlem görüyor. Bunun için daba ne söylenir?

Politika işleriyle hiç bir alâ-kası olmadığını tekrar eden Bicerano Efendi şimdiye kadar buna benzer daha çok haberler uydurulduğunu söz sırasında işaret etmiş ve bir aralık da başını sallıyordu:

"Allah Allah demistir, bu adam hükümetin paralarını saymış mı ki böyle şeyler yazıyor acaba bu saçmadan maksadı ne?,"

Yorgancılar cemiyeti

Dün Musir çarşısında yor-gancılar cemiyeti merkezinde cemiyetin yeni sene idare heyeti intihabı yapılmıştır.

Intihabta 193 kişi iştirak etmiş, azalıklara Ali Haydar Tahsin, Hasan, Ali, Rıza, Hakkı, Osman Süleyman Ef. ler intihap edilmişlerdir.

İsmail Hakkı, Musa Kazım İbrahim efendiler ihtiyat aza-lığa seçilmişlerdir.

20 para daha!

İngiliz lirası dün sabah 1035,5 kuruşta açılmış, öğle-üzere 1036 kuruşta kapanmış-tır. Dün pazar olması dolayısıyla muamele olmamıştır.

İstanbul'da Berlin ara-sında tayyare işliyecek

Berlinle İstanbul arasında bir tayyare servisi tesis edilecektir. Tecrübe yapılmak üzere dün şehrimize bir Al-man tayyaresi gelmiştir.

Darülfünun talebesi çağırılıyor

Milli Türk talebe birliğinden: Cumhuriyet bayramı olan 29 teşrin-evvel akşamı saat sekizde bütün Milli Türk talebe birliği azalarını Darülfünun'da bulun-malarını ehemmiyetle rica ediyoruz.

"VAKIT" IN ŞEHİR VE MEMLEKET HABERLERİ

Şarkta ziraat

Diyanbekir kongresi hakkında T. Dündar Bey ne anlatıyor?

Üç ay evvel iktisat vekâleti tarafın cenubi şarki vilâyetlerin de ziraat tetkikatta bulunmak üzere bu havaliye gönderilen ziraat müderrislerinden Tevfik Dündar Bey geyrimize doanmıştır. Tevfik Dündar Bey, dün bir muharririmize şunları söylemiştir:

"Tetkikatım uzun sürdü. Cenubu şarki vilâyetlerini tamamen gezdim. Bu havali şimdiye kadar esaslı hiçbir suretle tetkik edilmediği için tetkikatın şümullü bir surette icrası hakkında gösterilen lüzum üzerine Diyarbekirde bir ziraat kongresi in'ikat etti.

Bu kongreye birinci umumi müfettişlik muntakandaki bütün ziraat memurlarıyla eshabı arazi-den ve zürradan bir çokları iştirak ettiler. Vekâlet namına kongrede ben hazır bulundum. Kongreye müfettiş umumi İbrahim Tali Beyefendi riyaset etti. Kongre bir hafta kadar devam etti. Müzakerat netice-sinde o havali ziraatinin inkişafı için lüzum gelen müfit ve amelî tedbirler tesbit edildi.

Bu muntakanın arazisi de-ğlik ve arızalı olması ve muhtelif şerattı iklimiye göstermesi dolayısıyla ziraat noktai nazarın-dan gayet enteresan ve gayantı istifadedir.

Mesela Diyarbekirde piriç ve pamuk yetiştirmek pek mümkündür. Yalnız arazinin vüs'a-tine nisbetle elyevm nüfus az ve vesaiti nakliye noksan ve iptidai olduğundan ziraat iptidai bir şekilde yapılmakta ve ziraatten ziyade ehli hayvanat yetiştirilmesi büyük bir rol oynamaktadır.

Kongre ve tetkikata ait raporumu iktisat vekâletine ve bir suretini de birinci muntaka umumi müfettişliğine verdim.

Dolaştığım yerlerde asayiş çok mükemmeldir. Jandarmasız olarak seyahat ettim. Bu hava-lide şapka ile yeal Türk harf-leri muntakanın en hücre kö-gelerine kadar tamamen taammün etmiştir.

M. Bük

Türk-Yunan mahkemesi reisi işe başlıyor

Türk-Yunan muhtelit hakem mahkemesi reisliğine intihap olunan Danimarkalı hukukçu M. Bük Ankara'ya gitmiş, orada Hariciye vekilimiz tarafından kabul edilmişti. M. Bük dün Ankaradan şehrimize gelmiştir ve bugün de yeni vazifesine başlıyor.

Behçet Bey

Tütün inhisarı umum müdürü Behçet bey dün sabah Balikesire gitmiştir. Behçet Bey bu havalideki depolar ve an-barla müdiriyetler muamelatını tetkik edecektir.

Bursada tetkikler

Ali iktisat meclisi azalarından Vehbi ve Raif Necdet Beyler dün iktisadi tetkikatta bulunmak üzere dün Bursaya gitmişlerdir.

Orduyu tahkir

Cürmle maznun Mehmet Ali, bir sene hapse mahkûm oldu.

İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde dün orduyu tahkir cürmle maznun olarak Mehmet Ali ve Sait isiminde iki maznun muhakeme edilmişlerdir.

Maznunlar mahkemeye gelmemişlerdi. Cıyaplarında muhakemeye karar verildi. Mehmet Ali ve Sait Ef. lerin Sirkecide "Sefa," gazinosunda birisille kavga esnasında askerler hakkında hakaretamiz bir söz söyledikleri mevzuubastır. Dava mahkemeye ceza kanununun 158 ve 159 uncu maddelerine tevfi kanunuyordu.

Evrak, şahitlerin ifadeleri okundu. Müddet umumiliğin mütalâası alındı ve talep vec-hile Sait Ef. nin öyle bir söz sarfettiği sabit olmadığından berastine, diğerinin ise cürmü sübut olduğundan, 158 ve 159 uncu maddeler mucibince bir sene hapsine karar verildi.

Sergi

Dün akşam kapandı

İki gün evvel açılan 929 sensî hayvan sergisi dün akşam kapanmıştır. Öğleden sonra saat 2 de birincilik kazanan hayvan sahiplerine heyet tarafından kazandıkları mükâfat tevzi edilmiştir.

Mükâfat yekünü (5000) liradır.

Dü Sergilerin hayvan cin-sinin ıslahı üzerinde çok mü-sisir olduğu, iyi bir teşvik te-siri yaptığı anlaşılmaktadır.

Resmimiz mükâfatların tev-zii esnasında alınmıştır.

Topkapı müzesi

Silâh müzesinden son-ra harem dairesi kıs-men açılacak

Topkapı müzesinin Kubbe-altı denilen kısmına bitişik yerde tesis olunan silâh mü-zesinin çarşamba günü saat onda açılması kararlaştırılmıştır.

Bundan sonra Harem dairesinden bir kısmının açılması için yapılan hazırlıklarla iştirak olunacaktır.

Harem dairesinde bir sene-den beri tamirat yapılmaktadır. Bir kısmının tefrişi de bitirdikten sonra ziyaretçiler gezebileceklerdir.

Harem dairesinin tamamen açılabilmesi için epi zamana ve mesai sarfına ihtiyaç vardır. Kısmen açılması da bir kaç ay sonra, hatta belki ilk bahara mümkün olabilecektir.

Kiralık çamlar!

Bir müddettenberi Şeh-remanetle Evkaf arasında adalardaki çamlar hakkında müzakere yapılyordu. Bu müzakere son günlerde bitmiş ve Şehremaneti çamları 20 sene müddetle kiralamıştır. Bu husustaki mukavele dün imza edilmiştir. Emanet ay nihayetinde çamları teslim alacaktır.

Diğer taraftan vali vekili Muhittin Beyin riyasetinde teşekkül eden bir komisyon çamlıkların imarı için bazı tedbirler almaya baş-ladığı ve bu için bir mu-tahassisa thale olunacağı haber verilmektedir.

Bergamada

Bir evin bahçesinde bulunan asarı atika

Avukat Fehmi Beyin bahçesinden çıkan Medüz başı

Bergamadan yazıyor: Geçen sene şehrimizde avukat Fehmi Beyin evinin bahçesinde inşaat yapılırken kazılan yerlerde bazı mozaiklere tesadüf edilmiştir. Asarı atika umumî müfettiş Aziz Bey dün şehrimize gelmiş, Fehmi Beyin evinin bahçesinde bir sondaj ameliyesi yapmıştır.

Toprak kazınca mozaik döşeli bir döşeme sathına tesadüf edilmiştir.

Döşemenin üzerindeki menkuşat arasında Yunan kadim ilâhelerinden Medüz ün renkli o'arak işlenmiş dağınık saçlı güzel başı görülmektedir.

Bu nakşın aldığım fotoğrafını gönderiyorum.

Bu baş, mozaikün başı olup mütebidülmerkez muhiti dairelerin merkezindedir.

Devam eden sondaj işinde mahkûk bir taş ta bulundu. Bunun üst kısmı buhur-daniktır, tababete müekkil

Telgrafhaneler

Bir kısmı geceleri kapanacak!

Bazı telgrafhanelerde geceleri faaliyetin tatil edileceği ve bu suretle halka yeni bir müşkülât çıkarılmış olacağı hakkında dün bir refikimizde bir haber vardı. Bu mesele üzerinde dün kendisile görüşen bir muharririmize İstanbul posta ve telgraf başmüdüğü şu izahatı vermiştir:

— Bahsettiğiniz yazı ben de şimdi okudum. Evet, bazı muntakalarda faaliyet gece tatil edilecektir. Fakat bu halka müşkülât çıkarmak değildir. Çünkü şimdiye kadar yapılan tetkikatta geceleri faaliyeti olmayan ve ci-var merkezlere çok yakın bulunan şubeler mesalsini tahdit edecektir. Yoksa büyük yerlerde halkın bilhassa kesif bulunduğu merkezler faaliyetini azaltmıyacak gece de çalışacaktır.

Bir emlak şirketi

Yüz elli bin lira sermaye ile emlak alım satımı ve inşaatı ile uğraşmak üzere "Emlak ve ticaret Türk anonim şirketi" isimle bir şirket teşekkül etmiş, vekâlet tarafından tescil olunmuştur.

Memleket haberleri

Evlere baskın

Trabzonda çıkan Yeni Yol refikimiz yazıyor

Geçenlerde yedi sekiz müsella çapulcu tarafından Ballicada bir kahvecinin evine baskın yapılarak evin tamamile soyulduğunu yazmıştık. Birkaç gece evvel de Kalaiçi mahallesinde bir eve ve gene Aya-sofya mahallesinde Kalaycı zadelere evine baskın yapıldığını ve mütecasirlerin müsella sekiz on kişiden ibaret olup teşhis edilemeden savuştuklarını ve Aya-sofya, Ballica, İnönü mahallâtının her an korku içinde kaldıklarını hayret ve esefle haber alıyoruz.

Koca bir şehir içinde veya kenarında baskın yapıya cesaret eden ve dört akşam evvel kırk elli silâh atan serserilerin zabta ve jandarma kuvvetlerimizin de faaliyeti neticesi olarak bir iki gün içinde yakayı ele vererek cüretkârlıklarının cezalarını görecekleri tabiidir.

Trabzonda fasulye ve nohut

Bu sene Trabzonda fasulye ve nohut mahsulü geçen seneye nazaran fazladır. Bu hususta çıkan resmî rekolte cedaviline nazaran Trabzonda bu sene 62 bin kilo fasulye çıkmıştır.

Edirne'de 20 bin 169 Gümüşhanede 22 bin okka fasulye çıkmıştır.

Mercimek geçen seneye nazaran çok fazladır. Amasyada 90 bin, Urfa'da 28 bin, Gümüşhanede 12500 okka mercimek çıkmıştır. Halbuki geçen sene Amasya muntakasında on bin okka mercimek çıkmıştı.

Bu miktar en fazla Amasyada olmuştur.

Nohut mahsulü de geçen seneye nazaran iyidir. Gaziantapta 90 bin, Edirne'de 64 bin kilo nohut çıkmıştır.

Bolu ormanları

Bundan bir müddet evvel bir Alman grupu Bolu ve Kastamonu ormanlarında tetkikat yapmıştı, grupun mümessili elyevm Ankara'da bulunmaktadır. Mümessil M. Rozenberg bu hususta iktisat vekâletine tekliflerini bildirmiştir. Teklifleri kabul edildiği takdirde Alman grupu Bolu ve Kastamonu civarında derhal tesisata girişecektir. Grup kereste imali için fabrikalar açacaktır.

Kaplumbağa ticareti

Vaktile bir tacir tarafından ticaret odasına tevdi edilip Brüksel ticaret mümessili Faik beye gönderilen deniz kaplumbağa nümunesi hakkında Faik Beyin cevabı gelmiştir. Cevaptan anlaşılacağına göre bu nümuneyi muvafık bulmamışlar Liverpool Türkiye fahri şehr-penderi kaplumbağa ticaretile meşgul imiş ve bu hususta odaya bir risale göndermiştir. Bu risale tercüme edilerek eskârı umumiyyeye arzolanması mu-karrerdir.

Zil zurna

Şeremini sakinlerinden sabıkalı Yaşar evvelki akşam zil zurna sarhoş olduğu halde bağırırken yakalanmıştır.

Bodrumda

Çigara da içmişler!

Rüsumat baş müdürü Seyfi beyin Göztepedeki evine evvelki gece üç hirsız girmiş, hali, baktır takımı, ayakkabı, elbise çalmışlardır.

Hirsızlar evin bodrumunda birer çigara da içmişlerdir. Bunların aynı gece birkaç evin daha kapısını yoldıkları anlaşılmiştir.

Çuval altında

Limanda bulunan Alman bandralı Yermis isimindeki vapurda çalışan amele İbrahim başına çimento çuvalı düşmüş, İbrahim başur-dan ağır surette yaralanmıştır.

Yangın

Çakmakçılarda Naile hanında mukim Ali Asgarın odasında yere atılan bir çigara yüzünden yangın çıkmış beş çuval yangında halde söndürülmüştür.

Bir kurban daha

Evvelki gün Beşiktaşta bir otomobil kazası olmuş ve 1740 numaralı otomobil nefer Yusufa çarparak zavallıyı ifadeye gayri müktedir bir halde yaralanmıştır.

Sustalı ile

Un kapanında mukime Sakine Hamman dün akşam önüne sabıkalı Nuri geçmiş ve kadını muhtelif yerlerinden sustalı çakı ile yaralanmıştır. Kadıncıgöz Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Çenberlitaştaki cinayet

Dün gece Çenberlitaşta bir cinayet vuku bulmuş. Arnavut Mustafa, öteden beri husumet beslediği Arnavut Recebe, Abdullahın kahvesinde tesadüf ederek yanında taşıdığı Karadağ tabancasıyla ateş etmiş, hasmını tehlikeli bir surette yaralamıştır. Yaralı hastaneye nakledilmiştir, carih takip edilmektedir.

Jitet neye yarar?

Feridiye Gül sokagında oturan Haygine isminde bir kızın önüne sabıkalardan Hüseyin ile karpuzcu Ferit geçmiş, kışkıklık yüzünden Haygenenin yüzünü jitletle kesmişlerdir. Haygine hastaneyeye yatırılmıştır.

kamalamışlar

Beyoğlunda Galatasaray hanında mobilyeci Haritonun yanında sakin duvarca 10 yaşında Haşımın önüne bir kişi çıkmış, bnlardan biri Haşımı kama ile yaralanmıştır. Carih yakalanamamıştır. Mecruh hastaneyeye yatırılmıştır.

Varın anı evvelki

VAKIT

28 teşrin-evvel 1879

Kandillide bulunan atik Hristiyan mezarlığına defni emvat müzırı sıhhat görülmekte milleti merkumeye diğer bir arazi gösterilip oraya defnedilmesi beyan olunmuş, zuhur eden bir ölüyü credit mezarlığa defnetmeğe ahali hristiyanıye karar vermiş ve zabita ve askeri şahane tarafından memnuyetin muhafazasına tabii çalışılmak münasebetle ahali ve zabtuye ve asker beyninde bir arbeye zuhur ettiği işlenmiştir. Bu bapta alacağımız tafsilatı yarınki nüshamıza dercedeğimizi beyan eyleyiz

M. Daladiye Fransız kabinesini teşkil edebilecek mi ?

Sosyalistlerle ...

Anlaşılsa bile bu ifilâf muvakkat olacaktır, diyorlar.

Paris, 26 (A.A.) — M. Daladye kabine teşkiline çalışmaya muvafakat ettiğini M. Dumerge bildirmiş ve dün akşamdan itibaren istişare ve mükâlemeye başlamıştır. Şimdiki halde en mühim mesele sosyalistlerin de birlikte çalışmasını temin etmekten ibarettir. M. Daladye sosyalistlerin hükûmete iştirakini bilhassa arzu etmektedir. Tan gazetesi sosyalist fırkasının bir hüznün yeni kabineye iştirak lehinde bulunduğunu, ancak maliye ve hariciye nazaretlerinin kendi fırkalarına mensup kimselere tevchihini, aynı zamanda sosyalist fırkası için radikal sosyalist nazırların adedince nazaret makamı tahsisini şart koşmakta olduğunu yazıyor. Bununla beraber meclisteki sosyalist grupunun Ren kongresinde M. Şotan tarafından vaki olan beyanat dolayısıyla dün akşam büyük bir işbirer eseri gösterdiğini, fakat M. Pol Bonkurun matbuat vasıtasıyla neşrettiği bir beyanname hükûmete iştirak fikrinde sabit olduğundan fırkasını öfke ve hırçlıkla hareket etmemeye davet eylediğini kaydelemek icabeyler. Sosyalist fırkasının vereceği cevap radikallerin göstereceği teminata bağlı görünmektedir.

Cumhuriyetçi sosyalist grupu sol cenah fırkalarının bir birlik vücude getirmelerine bararetle taraftar olduğunu beyan etmiştir. Cumhuriyetçi demokratlar birliği âzası esas itibarile M. Puvankarenin siyasetini takip edecek bir kabineye müzaheret etmeye karar vermişlerdir. Sol cenah Cumhuriyetçileri merkez gruplarının da birlikte çalışmasını temin edilmesini istemektedir. Sol cenah radikalleri evvelce vaki olan beyanlarını ve sol cenaha mensup bütün gruplarla temas halinde kalmak hususundaki kararlarını hatırlatmaktadır. Akşam gazeteleri umumiyet itibarile Ren kongresinin küşat celsesinde ferdi mülkiyetin koyu bir taraftarı, istihlal ve mübadele vasıtalarının millileştirilmesi fikrinin şiddetli bir muarız olduğunu beyan eden M. Daladye ile sosyalistlerin bir arada çalışmalarının imkânsız değilse bile muvakkat bir müddete münhasır olacağını yazmaktadır.

Paris, 26 (A.A.) — Sosyalistlerin bir muhalif reye karşı ittifak ile kabul ettikleri bir takdirde, M. Daladye teklifini istinadettireceği şartları bildirmeye davet olunmaktadır. Sosyalistler murahhas heyetlerinin M. Daladye ile mülâkatının neticesini anlamak için yarın toplanacaklardır. M. Daladye Reym's kongresinde hazır bulunan siyasi rical ile, ağıbi ihtimal M. Steg ve M. Şotan ile görüşecek, yarın saat on birde Elizeye gidecektir.

Paris, 26 (A.A.) — M. Daladye sol cenah kabinelelerinden birinde birinde müsteharlıkta bulunmuş olan M. Laval ile görüşüşünden sonra M. Briani ziyaret etmiş ve hariciye nazırının salâhiyeti dairesine giren meseleler hakkında mumaileyh ile fikir teati etmiştir. Sosyalistlere vaki olan iştirak teklifinin ne suretle tefsiri lazımgeldiği hakkında sorulan bir suale verdiği cevapta M. Daladye şimdiki halde istenilen şeyin hükûmete iştirak esası hakkında bir cevap almaktan ibaret olduğunu ve nazaretlerin taksimi meselesinin ancak sosyalistler müsbet bir cevap verdikleri takdirde mevzuabahasolabileceğini söylemiştir.

Paris, 27 (A.A.) — M. Daladye ile sosyalistler arasındaki mülâkat gece yarısına kadar devam etmiştir. M. Daladye icraât programına esas olarak ancak Reym's kongresi programını kabul edebileceğini, sosyalistlerin teklif ettikleri bazı kanun layhalarını müsaait surette tetkike muvafakat edeceğini, dahiliye, harbiye maliye ve hariciye gibi başlıca nazaretlere getirilecek radikal sosyalist ve sosyalist nazırlar arasında adet itibarile müsavat gözetileceğini söylemiştir. Parlamentodaki sosyalist grupu hükûmete iştirak lehinde bulunacak olursa bu hususu karara rapetmek üzere sosyalist milli meclisi içtimaa çağırılacaktır.

34 saatlik grev !

Bordo, 26 (A.A.) — Doklar amesi Nat doklarında çalışan işçilerle mütesanet olduklarını göstermek için yirmi dört saatlik bir grev ilân etmişlerdir.

Alman kabinesinde tebeddülât yok !

Berlin, 26 (A.A.) — Kabinede bazı değişiklikler vuku bulacağına dair şayi olan haberler kat'i surette tektiz edilmektedir.

tiyar heyetlerine kadar dayandı. Sonra muallim suallerin şeklini değiştirdi: — Vilâyetlerde kimler oturur ?

— Valileer !
— Sancaklarda ?
— Mutasarrıflaar !
— Kazalarda ?
— Kaymakamlar !!!
Bu da karakol kumandanlarına kadar indikten sonra, hoca muzaffer bir gülüşle yüzümüze baktı: — Nassıl ?
Dedi.

Şaşkınlıktan dilimiz tutulmuştu. O, tekrar çocuklara döndü: — Aferin ibastırdı.

Bu hikâyeye nazaran hakikaten fark o aziz meslekdağın işaret ettiği kadar geniş. Fakat bugünkü yalarlarımız, yeni, kederlerimiz için bu bir merhem ve bir teselli olabilir mi?

Seyyah

Bu akşam Sinemalar

(Bevoğlu)

Elhamra : Parisli şarkıcı
Melek : İhtiras
Opera : Seher vakti
Majik : Paris bahçesi
Ekler : Gece güneşi
Asri : Mağlup olmaz
Etüval : Kalbim bir cazbanıtır
Şık : Mahkûmlar gemisi
Alkazar : Düztaban yamamlar arasında

Lüksemburg : Gizli memuriyet

(İstanbul)

Milli : Volgamahkûmları
Alemdar : Kanlı denizler
Kemal Bey : Lora ve şoförü
Millet : Gece esarı

(Kadıköy)

Süreyya Pş. : Ankara postası

Günün siyaseti

Bahrî konferansa doğru

Japonların bahrî mesail hakkında doğrudan doğruya Amerika ile müzakerata girişmek istedikleri ve teşrinsani sonunda hareket edecek olan Japon heyeti seferiysinin "Londra", konferansına iştirakten mukaddem "Vaşington", da tevekkül edeceği telgraf havadisleri olarak tebliğ edildi. Japonların bu kararı bir çok cihetten İngilizleri memnun edecek mahiyettedir.

Bu suretle Paris ve Roma ve ağıbi ihtimal Paris ve Londra arasında cereyan edecek ve "Londra - Vaşington", müzakeratına lâhikâ vazifesini görecektir. Konuşmalara bir de "Tokyo - Vaşington", müzakeratı inzimam ederek umumî konferansın akti sırasında zühür edebilecek müşkülâtın büyük bir kısmı kalkmış olacaktır.

İngiltere ile Amerika arasında hali hazırda müzakere mevzuunu mesailin son mesailerinin denizlerin serbestisi ile, muhriplerin hukuku ve taarruz kelimesinin manasının tesbitidir.

Amerika bu noktada hakta tefsirini Cemiyetî akvama ve Lahey mahkemesine bırakmamasını müstahab talep etmektedir.

İngilterenin nazarı dikkatten dur tutmadığı diğer bir mesele de Japonyanın, Vaşington konferansı mucibince Aksayî şarka hakimiyeti ephara mahkûl olmasıdır. İngilterenin müddeasınca şeraiti hazırlama dahilinde sulh zamanlarla takviye edilmiş olduğundan Japonyanın tefevvüku bahriyi muhafazasına lüzum kalmamıştır.

Halbuki Japonya tahtelbahirlerin refini kabul etmedikten maada kruvazörler için 10-10-7 nisbetini talep etmektedir.

Aynı zamanda da Amerika filozunun tahdidini isteyen Japon hükûmeti ile Vaşington arasında zühür edebilecek en mühim engel refedilmiş olduğundan Londra kabinesi bu tali müzakereleden mühim faydalara intizar ediyor.

Diğer mühim bir kazıye de şudur: Fransa ve İtalya tahtelbahirler ve sefaini harbiye adedi meselelerinde de Londra konferansına ulaşacak bir programla gitmiyorlar. Her iki hükûmet tahtelbahir miktarının tahdidine muarız olduğunu şimdiden ima etmişlerdir.

Beşler konferansında An-

Aman efendim cephane !.

Gözlerimi açar açmaz, bana büyük bir nezaketle kahve teklif eden Keşan alayı yaverine bu sözleri söyledim...

— Bulurum kumandanım...

O, meyus bir vaziyette başını bir az daha geri çevirerek arkamızdaki düz ve açık araziye yalayan ve toprağı karıştıran ateş sellerine göz gezdirdi...

— Gidiyorum kumandanım...

— Geçemezsin...

— Kismet...

Taburumuzun göz önündeki vaziyeti ve bölük kumandanının raporu adeta beni şüursuz bir hale getirmişti. Tüfeğimi kucağıma aldım ve yattığım yerden bir anda sıçradım. Yokuştan aşağı koşmağa başladım. Asıl tehlikeli mevki, elli hatve kadar imtidat eden düz tarlalarda ki düşman burayı şiddetli bir makas ateşile geçilmeyecek hale getirmişti. Burada ne yere yatmak ve ne de sürünmek faidesizdi. Ben de biliyordum ki o sahayı geçmeğe teşebbüs etmek, pek mecnunane bir fikirdir. Halbuki bu lâzımdı. Ve daha ziyade lâzım olan ölmek değil, iş görmektir. Mermi vızıltıları ile tamamın serhoş olmakla beraber Sakson nazariyesini tasvip edecek bir ekseriyetin elde edilmecektir ancak Japonya'nın iki büyük bahrî hükûmetle uzlaşmasına mütevakıftır.

Eğec Anglosaksonlar Japonyayı kendi nazariyelerine imaleyev muvaffak olurlarsa Fransa ve İtalya müşkül bir vaziyette kalacaklardır.

"Deyli Telgraf", ta bu bapta yürütülen bir mütaleada: "Japony, Fransa ve İtalya gibi düşünüyor. Bahri konferansı müstakil yani, cemiyetî akvam terki teslihat ihzari konferansına müraacaat lüzumu kalmaksızın tatbik edilebilecek mukarrerat itihazna muktedir addediyor."

Japonyanın tahdit teslihatı berriyeden ziyade teslihatı bahriyenin tahdidine taraftar olması da - Deyli Telgrafın nokta nazarınca - İngiliz tezine iltihak eylesine bir sebeptir.

Anlaşıldığı veçhile beşler konferansı aktedilmeden evvel kulislere bir takım hazırlıklar yapılıyor. Anglo Sakson siyasetinin ebedî teviz usulünden mühim olan bu hazırlıkların iki Avrupa berî hükûmetini ve bahusus "Versay", muahedesini imzalattığından beri, her tarafta düşman görmeğe marazına kapılmış olan Fransayı endişeye düştürmesi tabii bir keyfiyettir.

Ancak yeni Fransız kabinesi zannolunduğu veçhile Sosyalist bir ekseriyete istinat ederse, bahri konferansa göndereceği murahhasların uzlaşmağa nisbeten mütemayil olmaları ihtimali, beşler konferansının akemetine şimdiden hükûmolunmasına mani oluyor.

— Bir şeyiniz kalmadı. Paşa Hz. merak ediyor. Kendisine bir az görünebilir misiniz?...

Mithat B., derhal itiraz etti:

— Yok.. Ben misafirmi o kadar çabuk bırakmam. Hele kahve altısını etsin...

Beni yatırdıkları portatif karyolada yavaş yavaş doğruldum. Bu müşfik za-bitin karyolası elbisemin ve ayaklarımın çamurları ile berbat olmuştu.

Yazarın Ziya Sakir

Tehlikeli

Selânikte çıkan ve orada çıktığı için - galiba alelülül - Yunan borusu öttüren bir Yahudi gazetesinin İstanbul muhabiri gazetesine gönderdiği bir mektupta şu cevheri yumurtlamış:

"İstanbul yahudileri tehlikelidir. Ne var ne olmuş, ne olmasın ihtimal var? Koca yaz bütün mesireleri, bütün gezinti vapurlarını tıklım tıklım dolduran bozuk ahenkli İspanyolcılarla çiyak çiyak öten İstanbul yahudileri mi tehlikelidir!"

Halbuki hakikatte, asıl İstanbuldaki Türk muharirleri tehlikelidir. Çünkü Yahudiler habire Türkçe okuyup yazmak öğreniyorlar!

Sun'î ball!

Bir ticaret gazetesinde okunduğuna göre Almanlar sun'î bir bal icat etmişler.

Bunu pek tabii buldum. Arı gibi çalışan bir milletin bu neticeye varacağı şüphesizdi.

Ahırların ıslahı...

Geçenlerde Şehremanetin cenaze otomobillerini ıslah edeceğini gazeteler yazmışlardı. Şimdi de ahırların ıslahına karar verdiğini öğreniyoruz. Eh, fena değil, şehirde ölümlerle hayvanatın konforu hele bir temin edilmiş de inşallah, bize de sıra gelir.

Toplu İğne

Hatra gelenler:

Hadsiz hotpesentlik

On sekizinci asrın erbabi kaleminden olup yüz yaşına kadar yaşamış bulunan Fontönel hotpesentliği ile marufu. Hakkında nakolunan rivayetlerden biri de şudur:

Bir gün «Fontönel» in aziz dostlarından «Terason» editi ziyarete gittiği. Yemek zamanı idi. «Fontönel» kuş konmaz zeytin yağla yemeği sevdiği halde misafiri sadece yağlısını severdi. Hotpesent edip ister istemez kuşkonmazın yarısını sade yağla hazırlamalarını emretti.

Tam bu sırada «Terason» a bir fenalık gelecek yere düştü. «Fontönel» misafirin felce uğradığını anlayınca hemen mutfağa koştu; hem koşuyor, hem de bağırıyordu:

— Hepsini zeytin yağı ile yapınız.. zeytin yağı ile!

Muharrirlerden «Kolle», «Fontönel» için derdi ki:

«Bu adam o kadar hotpesenttir ki öldüğü zaman kendini deragaş ederek: «Elveda dostum! Yaşadıkça yalnız seni sevdim! İftirakından elem duyduğum yegâne şahsiyet sensin! Seni terkettiğime me-yusum!» diyecektir.

«Letr» isminde ve hotpesentliği ile meşhur olan bir gün edibe madam dö «Janlis» e anlatıyordu:

«Arkadaşım S.. ni ne kadar sevdiğimi bilirsiniz. Dün onunla ava gittik. Atı şahlanaarak kendisini yere attı ve üzerine düştü. Son derece müte-essir oldum. Hemen koşarak S..ni beygirin altından kurtardım. Yaralanmamıştı, fakat rengi o kadar solmuştu ki baylıcağımı farkettim. Bereket versin üzerimde datma bir şişe «rum» bulunur. Şişeyi cebimden çıkararak bir miktar «rum» içtim. Yoksa ben de heyecandan bayılacaktım.

(Bitmedi)

(*) Mithat B. şimdiki yüzbaşısı ve Samsun ahz asker şubesinde memurdur.

M. Gayur

Milyarderler

Nasıl zengin oldular?

16:Roçiltler

Üçüncü nesil Roçiltler

Artık babalarının dedelerinin yolunu tutmayarak para aristokratları arasına karıştılar, ve mirasyedi geçindiler

Beş Roçilt kardeşleri takip eden nesil tamamen değişik zühur etti. İhtiyar "Meyer Amçel", in çocuklarının kimisi ticaret alanında ve kimisi borsada para kazanmak hirsile çalışmışlar ve yetişmek isteyenlere has bir faaliyet göstermişlerdi. Yengenler biraz yorgun ve artık tok bir hâl aldılar. Para asaletini elde etmişlerdi, artık nüfus ve servetlerini çoğaltmaya bakmıyorlar, ellerine geçen mirası idare ile iktifa ediyorlardı. Babaları gibi metelik üstüne düğüm vermeye lüzum görmediler. Mutaazzım hareketler, süs, hatta israf itiyadı, kendilerinde belirdi. Zaten yüksek mertebeli garkoluyorlar, Parlamentolarda mevki sahibi oluyorlardı. Artık şahsi kıymete bakılmıyordu. "Roçilt", ad bir cins gösteriyor, o nama, altına hürmet edilmiş gibi hürmette bulunuluyordu.

Şu halde "Meyer Amçel Roçilt", in ahfadı artık mirasyedi vaziyetinde bulunuyorlardı. Aralarında deha sahibi kimse yetişmedi; maamafih bu üçüncü batının tenbel ve bozuk erkânı arasında bazı mahir maliyecilerle, Avrupa paytahtlarında "Roçilt", bankalarını yükselten şahsiyetler görüldü. İhtiyar "Meyer Amçel", in vasiyeti mucibince "Roçilt", ler kendi ailelerinden kız aldıkları cihetle servet ailede kaldı. Nadiyen bir damla ecebî kanı karışarak aileye taze hayat vermiştir.

İptidastında olduğu veçhile "Roçilt", ailesinin bütün azası iktisat âleminde birbirini tutmakta idiler; maamafih irtibat beş kardeş arasındaki kadar kavi değildi. Bankanın beynelmüldelel seciyesine halel geldi. "Roçilt", lerin her biri elinden geldiği kadar, yeni kapitalizme ve yaşadığı memleketin siyasi ve iktisadi an'anasına imtisal etti. Almanyadan gelen yahudilere karşı beslenip ilk "Roçilt", lere gösterilen husumet ve nefret evlatlarına karşı gösterildi. Buldukları memleketlere göre her biri tam bir Fransız veya mükemmel bir İngiliz oldu.

Avam kamarasına doğru

Hürriyeti vicdan her tarafta kabul edilinceye kadar, "Roçilt", lerin yahudiliğe sadık kalmaları, bir çok müşkülata uğramalarını icap ettirdi.

Mesela "Natan Roçilt", in büyük oğlu ve halefi olan baron "Liyonel dö Roçilt", Londra Şehrinin kendisine verdiği meb'usluğu on dört sene icra edemedi.

Filhakika eski bir an'ana mucibince avam kamarasına girenler kabulleri esnasında "Hıristiyanlarına", yemin etmek mecburiyetinde idiler. 1888 de bu yemin

usulü reffolunduktan sonra "Liyonel", liberal meb'us olarak meclise girebildi, ve parlamentoda faaliyet göstererek namzetlerin mütehhipleri kendi hesaplarına rey mahallerine kadar götürülebilmeleri için bir proje kabul ettirdi.

Şurasını da unutmuyalım ki, "Liyonel Roçilt", bundan mukaddem bir müşkülât daha atlattı. Eski bir iradêi krali, hükümetle murine geçen mirası idare ile iktifa ediyorlardı. Babaları gibi metelik üstüne düğüm vermeye lüzum görmediler. Mutaazzım hareketler, süs, hatta israf itiyadı, kendilerinde belirdi. Zaten yüksek mertebeli garkoluyorlar, Parlamentolarda mevki sahibi oluyorlardı. Artık şahsi kıymete bakılmıyordu. "Roçilt", ad bir cins gösteriyor, o nama, altına hürmet edilmiş gibi hürmette bulunuluyordu.

Şu takdirde muhterem meb'usların kısmi âzami istifa mecburiyetinde kalacaklardı. İşte bu garip müddeaya sayesinde "Liyonel", meclise girmeye muvaffak oldu.

Zaten "Liyonel Roçilt", pederinin olduğu gibi, hükümet bankeri değildi. İstikrazların büyük bir kısmını deruhte ile iktifa ediyordu. Cenubi Amerika ve Avrupa hükümetleri ile bir takım istikraz "Transaksiyon", larına girişti. Bu nevi muamelâtı cem'an yekûn 160 milyon İngiliz lirasını buldu. Vefatından az evvel Süveys kanalı için İngiliz hükümetine 4 milyon lira ikraz etti.

Pederi kadar borsaya hâkim olmamakla beraber istikrazlardan milyonlar kazanıyordu.

(Bitmedi)

Baytari kongre

Bukreşte toplanan Balkan devletleri Baytari kongresine iştirak eden murahhaslarımız Mardin meb'usu Nuri, İktisat Vekâleti buluşuk hayvan hastahliklar gubesti müdürü Cevat Pendik bakteriyolojihanesi müdürü Şefik Beyler kongrede bulunduktan sonra avdet etmişlerdir. Kongre, üç sene sonra Belgratta toplanacaktır.

Teşekkür

Konyada çıkan Babalık refikimiz gazetemizin on üçüncü sayısını çok samimi bir lisanla tebrik etmiştir. Arkadaşımıza teşekkür ederiz.

İstanbul mintakası futbol heyetinden: 29 birinci teşrin 1929 Cümhuriyet bayramı münasebetile Taksim stadyomunda saat on beşte Galatasaray vefa muhtelitle Aralıktaş Beykoz muhtelitle arasında bir maçın icrası tenstip edildiğinden mezkûr kulüple mensup birinci takım idmanlarının saat on ikide spor levazımını hamilen Stadyomda hazır bulunmaları tebliğ olunur.

Duydunuz mu?

Satılıyor...

Galata Çeşme meydanı No. 288 üstünde bir odalı ahçı dükkânı 1500 liraya ve Boğaziçi, Kireç burnu, Fuat paşa sokak No. 26 üç odalı kullanışlı ev 450 liraya acele satılıktır. Dükkân ve ev için Mahmut paşa, havuzlu Han. Süleyman efendiye müracaat.

Kiralık ev

Çağal oğlundan 10 odalı kiralık hane. Kapalı fırın karşısında kolacı Muiz efendiye müracaat.

İngilizce öğrenmek istiyor..

Muktedir bir muallimden seri ve mükemmel bir surette İngilizce öğrenmek istiyorum. İstanbul merkez postahanesi post restant İsmail Cemil adresine müracaat.

Umum marangozlara

Marangozlar cemiyetinden: Marangoz, doğramacı, makinist, çilacı kalfalarına lüzümü olanlarla iş istiyen bu gibi kalfaların doğrudan doğruya Galatada Cemiyet merkezine müracaatlarını ilân ederiz.

Satılık piyano

Çok iyi bir halde Bremitz markalı bir piyano satılıktır. Büyük parmak kapıda 32 numaraya müracaat.

Variyete

Garden barda iki iskeç

Evvelki günkü gazeteler şöyle bir ilân neşrediyordu:

Gardenbarda cumartesi günü kat'i olarak program değişiyor. Roger - Maş - Pepp - Yauka Ley ve Moris tarafından oynanılmış iskeç. Konservatvarda bir müsabaka, 15 dakikalık kâhka.

Bu satırları okuyunca:

Oh, dedim, artık bir az yenilik görebileceğiz. Aylardan beri ezberlediğimiz, göre göre baktığımız, şarkılar, oyunlardan kurtulabileceğiz.

Ve, güttük, gördük ve güldük: Numaralar aynı idi, hiç değişmemişti, iskeç diye verilen şey çok sahte ve berbat bir oyundu.

Zavallı sanatçılar, bütün sanatlerini, hüsnü niyetlerini vermelerine rağmen iskeç ismi verilen bu "saçma",yı kurtaramadılar.

Karilerimize burada oyunun nâçin muvaffak olamadığını anlatmıyacağım. Sadece Gardenbarda San'at müdürü ünvanını taşıyan Mösyo Yenevil ile olan mükâlemizi naklele iktifa edeceğim.

Bu mükâlemeden Mösyo Yenevilin seyirciler ve İstanbul halkının zevki hakkında ne düşündüğü, halkın hislerini nasıl telâkki ettiği anlaşılacaktır. Bakınız:

Ben — Bu nasıl iskeç? Şarkı söylüyorlar, müzik yok, dans ediyorlar, birlik yok, yeni bir iskeç yapıyorsun dekor yok.

Geniş göbeğile: Biz size güleceğinizi vadetmiştik, gülmediniz mi?

Ben — Güldük amma, Fiyas-koya güldük:

"Karnımı göstererek", Azizim esas gülmektir. Her şeyi iyi tarafından almalı. Bak ben onun için şişmanım Her şeyi gülerim. Mesela şimdi burada bir tabanca atışa bile gülerim. Zaten alışık.

Ben — Müzik?

Ha, Belçikalı cazbant takımını bu oynanan havayı biliyordu amma, darılmış da çalmadılar.

Ben — Dekor?

Ne lüzüm var? Sahne bir stüdyo tasvir ediyor. Bir yazı makinesi, masa sandalye kâfi değil mi?

Ben — Ya ahenk, sanatçılar ayrı ayrı oynuyor?

Daha iskeç yenidir de ondan, bu gün prova

Vaktin bulmacası

Dünkü bulmacamızı halledemedinizse bugünkü halledilmiş şekle bakarak yeni bulmacamızı sırrını meydana çıkarabilirsiniz. Bunun için aşağıdaki tarifeyi tatbik ederek üç beş dakika meşgul olmanız kâfidir:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1									1	S	A	P	A	N	C	A		
2									2	O							L	
3									3	P	K	A	P	E				
4									4	A	R	I	A	L	T			
5									5	T	E	N	A	Y	I	E		
6									6	U	N	O	L	M	A	Y		
7									7	Z	O	G	O	L	I	N	A	T
8									8	A	D	I	L	K	O	L	A	
9									9	K	A	N	I	S	I	M		

Bugünkü bulmacamızı halledilecek yeni şekli

- Soldan sağa:
- 1 — Yaramazlığın aksi (2), ölüm (5)
 - 2 — En sıhhi içki (2), en yukarı (5)
 - 3 — Düz kayak (3)
 - 4 — Eski bir oyun (6), nota (2)
 - 5 — Namaza davet (4), beygir (2)
 - 6 — Dıvarcı aleti (4), lâ-tife (4)
 - 7 — Umuma mahsus (2), valide (3)
 - 8 — Bir boru istilâhi (2), çene saçı (5)
 - 9 — Vermek (3)

Dünkü bulmacamızı halledilmiş şekli

- Yukardan aşağı:
- 1 — Yaramazlığın aksi (2), ölüm (5)
 - 2 — En sıhhi içki (2), en yukarı (5)
 - 3 — Düz kayak (3)
 - 4 — Eski bir oyun (6), nota (2)
 - 5 — Namaza davet (4), beygir (2)
 - 6 — Dıvarcı aleti (4), lâ-tife (4)
 - 7 — Umuma mahsus (2), valide (3)
 - 8 — Bir boru istilâhi (2), çene saçı (5)
 - 9 — Vermek (3)

Küçük Haberler

Yaban domuzları

Haber alındığına göre Rizeli müteşebbis bir tüccar İtalyah bir sucuk müteahhasını çağırması ve o havalideki yaban domuzlarından sucuk yapılması için bir fabrika açmıştır.

Sermayesine bütün inhisar idaresinin de iştirak ettiği karton fabrikasının inşaatı tamamlanmıştır. Burada ambalaj kâğıdı da yapılacaktır.

Matbuat cemiyetinin senelik balosu için hazırlıklara başlanmıştır. Balo kânunusunun yirmi üçünde yerlecektir.

Tütün inhisar idaresi tarafından piyasaya "Ankara" sigarası çıkarılmıştır.

Ankara sigarası zarif bir tenekede kutu içinde satılmakta, üzerinde Ankara'nın bir resmi bulunmaktadır. Fiyat 28 kuruştur.

Bakkallar cemiyeti bakkalların bilimiyerek mahlûl maddeler satmasına mani olmak için tedbirler alacak ve bu cümleden olmak üzere bir kim-yahane açacaktır.

Tütün inhisar idaresi Top-hanede seyyahın salonunda bir bütün meşheri açacaktır. Salon dahilinde bunun için bir daire ayrılmıştır.

Karaağaç mezbahasında nisan-da 32711, mayısta 58591, haziranda da 66507 ki üç ay içinde 157,809 hayvan kesilmiş ve istihlak edilmiştir.

yapıldı demektir. Hele bir az bekleyin. Bir kaç gün sonra...

Ben — Siz provaları seyirciler karşısında mı yaparsınız?

Ne olur? Hem herkes güldüyseniz yavaş yavaş düzeldir. Siz ayrı zamanda sanatçılar Opera komik yahut Komedî-Fransez artisti mi zannettiniz? Bunlar kabare artistler.

Ben — Bilâkis, sanatçılar çok kıymetli onlar yapabileceklerini fazlasıyla yaptılar, sa'natlarla ancak iskeç ayakta durdurabiliyorlar. Siz kendinize düzeni, yani müzik ve dekoru temin etmemişsiniz.

"Ayaga kalkıp yürüyerek", E. bu, bu kadardır. İşte sa'nat müdürünün fikri!

Trikotajcılar

[Üsterağı Birinci sayfamızdadır.]

Mümessiller bu davada haklı olduklarını anlatmak için teşvikî sanayi kanununun 9 uncu maddesini göstermektedirler. Bu maddede mamul bir hale getirilmek üzere hariçten getirilen iptidai maddelerden gümrük resmîle diğer vergilerin alınmıyacağı işaret edilmiştir.

Buna karşılık Şehremaneti de Lozan muahdesinde bulunan ve muahdeyi imzalayan devletlerin Türkiyeye ithal ettikleri mallardan ne gibi vergi almıyorsa Türkiye de mamul bir hale konan mallardan da o vergilerin alınmıyacağı hakkındaki maddeyi ileri sürmekte ve trikotaj eşyasile diğer mamul maddelerden okruva almaktadır.

Halbuki fabrikaçılar bu maddenin yeni tarife kanununun tatbikinden sonra hükümsüz kaldığını söylemektedirler.

Dünkü iktidada bu mevzu etrafında uzun müzakereler yapılmış, neticede Halk fırkası müfettişi Hakkı Şinasi Paşaya bir rica tezkeresi verilmiştir. Bunda Dahiliye vekâletinin yerli malları himaye hususundaki emirlerine rağmen Emanetin okruva meselesini sa'nat erbabı lehine halletmeye yanaşmadığı, fabrikaların okruvadan muaf olarak getirttikleri iptidai maddelerin tamamen mamul bir hale konulmadığı, bunun yüzünde yirmisinin fire olduğu, altmışının da diğer vilâyetlere gönderildiği yazılmakta ve Emanetin bu maddelerin tamamı üzerinden vergi almakla kendilerini mühim zarara düşürdüğü ileri sürülmektedir.

Dün Defterdarlığın müdamele vergisini peşin aldığı da konusunuşu, bu verginin prime mahsup edilmesi için teşebbüsatta bulunulması kararlaştırılmıştır.

ZAYI — Kadıköy askerlik şubesinden almış olduğum terhis tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükümü olmadığını ilân ederim.

Büyük Langada Şeyh Ferhat mahallesinde Nattır kız sokagında 21 No. hanede 316 tevelli Nuri oğlu Cemil

Sinemalar

Dikkat Bugün ve yarın Opera Sinemasında EDUARDO BIANKO'nun so-

günüdür. Yeni repertuarını gidip işitmek fırsatı kaçırmayınız.

Önümüzdeki Çarşamba akşamı MELEK SİNEMASININ takdim edeceği

Dehakâr artisin en mükemmel filmidir.

MİLLET TİYATROSU

Şevki Bey temsilleri bu akşam "Kâhtane sefasi", komedi 4 perde, Dans, Varyete, Duetto.

Lozan Tıp Fakültesinden diplomalı

DR. Hüseyin Naşit

Doğum ve Kadın hastahkleri müteahhası Tübbe, Eski Hilallahmer binası No. 11 Hergün öğleden sonra saat 14-18 Telefon: İst. 2622

GÜNDE 10 PARA

Anadolunun her köşesinde birer çocuk sarayının yükselmesi için HİMAYELİ ETKALİN hepimizden beklediği yardım.

Doktor araniyor

Kocaeli maarif müdürü günden: İzmizin Akmeşe nahiyesi yatı mektebinde yüz lira ücreti maktua ile işe ve ibt mektebe ait olmak üzere bir doktora ihtiyaç vardır. Olanların muhtasar tercümei hallerile birlikte Kocaeli müdürlüğüne müracaatları.

Bitlis Jandarma mektebi müdüriyetinden:

8500 - 12000 ekmeç kapalı zarfla
3000 - 4000 fasulya
3500 - 4500 mercimeç
2000 - 2400 sade
4000 - 5000 pirinç
16000 - 20000 bulgur aleni münakasa
4500 - 5000 saman
6000 - 7000 ot
4500 - 5000 nohut
2500 - 3000 soğan

Bitlis Jandarma mektebinin 929 eytülünde 930 adede nihayetine kadar erzaki olup yukarda yazılı 11 kalemi hizalarındaki münakasa ile satın alınacaktır. Münakasa mektep mübayaası komisyonunda 9 Eylül 929 pazartesi günü 14 te yapılacaktır. Teklifnamenin tarzi imlâsı şarttır.

Devlet demir yolları ve L manları umumî idaresinden:

21/10/929 tarihinde münakasası yapılarak fesholunan ton sürsöfor yağı 2-11-929 cumartesi günü saat 10 pazarlıkla mübayaası edilecektir. Taliplerin mezkûr komisyonuna müracaatları lüzümü ilân olunur.

İstanbul emvali metruke müdüriyetinden:

Satılık natamam hane maa bahçe: Kadıköyde Rasimpaşa mahallesinde Süleyman Efendi sokagında 5 No. lu natamam hane maa bahçenin 500 lira nakit ve peşin bedelli ve 910 lira cemsuh bedeli ile 11/11/929 tarihinde müsadirat mevkurü ile 14 te müvafak mukarar edilmiştir. Taliplerin % 7,5 hasabile teminat makbulatı emvali metruke satış komisyonuna müracaat eylemeleri.

AVUKAT BEYLER

İcra kanununun tatbikatına mahsus evrakı matba için HAMİT MATBAASINA müracaat buyurunuz.

"Vakt"ın hikâyesi

Avdet

Muharriri Şarl Pöti

Saat yedi buçuk olmuştu. Alelade yemek yedikleri saat bu olduğu halde, M. "Jozef Düran", sevgili zevcesi "Ernestin", in henüz gelmediğini teessürle görüyordu.

"Ernestin", saatine pek riayet eden bir kadın değildi; zaten her hangi bir hadise gecikmesine sebep olabilirdi. M. "Düran", bu tevhürden dolayı lüzumundan fazla endişelenmedi. Bir kitap aldı ve müsterihane okumağa koyuldu.

Saat sekize doğru açığı "Viktorin", gelerek haşin bir tavırla Madamı beklemek lüzum gelip gelmediğini sordu. M. "Düran", açığı karyaya çıkıştıktan sonra kıraatine devam etti. Hakikatte bu tevhürden dolayı endişe etmiye başlamıştı.

Saat sekiz buçukta "Viktorin", tekrar gözüktü; kebabın yanmak ihtimali olduğunu haber veriyordu. M. "Düran", lakayt gözükmeye çalışarak: "Zıyan yok", dedi.

Saat dokuzda "Viktorin", ne yapmak lazım geldiğini istifsar için bir daha gözüktü; açığı kadın kendi zayına fazlıca acıkmıştı. M. "Düran", sert bir tavırla dedi ki:

— Ne yaparsanız yapınız! Ve cigara içerek asabi yetle dolaşmağa başladı. Nihayet dokuz buçukta uzbırı tükendi. Şapkasını aldı, pardesüsünü giydi ve evinden çıktı. Kapıcıya, kendi namına bir mektup gelip gelmediğini sorduktan ve menfi cevap aldıktan sonra doğruca polis dairesine yürüdü.

İçini büyük bir endişe kaplamıştı. Şüphesiz "Ernestin", bir kahaza uğramış ve kocasını haberdar edememişti. Polis dairesinde böyle bir kaza vukuuna dair hiç bir haber yoktu. M. "Düran",ın meyus tavrına acıyarak bütün merkezlere telefon ettiler; her taraftan menfi cevap geldi. Hastanelerden de bir haber alınamıyınca, komiser M. "Düran", a: "Madamın yemekte için eve gelmemesi kazaya uğradığına delil olmaz", diyerek adamcağızı savdı.

M. "Düran", meyus bir halde eve avdet etti. "Ernestin" hâlâ gelmemişti. Onu bekliyerek elim bir gece geçirdi. Delicesine ve en ferah şeyler tasavvur ediyordu. Şafak söker sökmez tekrar taharriye koyuldu. Fakat hiç bir netice elde edemedi.

Günler, haftalar geçti. "Ernestin", i bulmak mümkün olmamıştı. Bir haber vermeksizin ve hiç bir iz bırakmaksızın kaybolmuş gitmişti.

Yavaş yavaş M. "Düran", vaziyete rıza gösterdi. Bir sene geçtikten sonra artık "Ernestin", den nadiren bahse başladı.

İki sene sonra ise artık onun düşünmüyor ve evlenmekten bahsatiyordu. Hakikatte Ernestin'e kolay değildi. "Ernestin", resmen hayatta sayılırdı. Teklâki talep etmek imkânı yoktu ki...

Kadını, hanei zevci terketmiş olmakla da itham edemezdi.

Kanunî bir iştibah baki kalyordu. "Ernestin", kaybolmuştu; fakat bu hadisenin katiyet peyda etmesi için kanun otuz sene bir mühlet tayin etmişti.

M. "Düran", böyle bir vaziyet karşısında en kâri âkil olanı yaptı. Dul bir adam halinde kanunî mühletin gelmesini beklemeye karar verdi.

"Viktorin", zavallı M. "Düran", a maderane bakıyordu. Güzel yemekler pişiyordu. M. "Düran", yavaş yavaş "Ernestin", i unuttu. Yalnız midesinin keyfini düşünüyordu. Toplandı, semizledi.

Her gün yedi buçukta sofraya oturur, artık kimseyi sofrada beklemeydi.

Bir akşam...

Tam yediyi otuz beş geçe M. Düran, çorbasının son kaşığını yuvarlarken apartmanın kapısı gıcırdayarak açıldı. M. Düran "Viktorin", e dedi ki:

— Hayret.. seninle ben den başka kimseden apartmanın anahatı var mı?

"Viktorin", müstehzi bir tavırla cevap verdi:

— Madamda da vardı...

M. "Düran", omuzlarını silkti ve içeri bir hızla girilmiş olduğu kanaatle ayağa kalktı. Fakat daha üç adım atmadan yemek odasının kapısı açıldı. Kapının önünde oldukça yaşlı şişman bir madam gözüktü:

M. "Düran", hayretle sordu:

— Kimsiniz madam... ne arzu buyuyorsunuz?

Madam nefes nefese cevap verdi:

— Anlaşılan "Jojo", gene saatinde yemek yiyorsun.

Sonra saate bakarak ilâve etti:

— Affedersin... beş dakika geç kaldım...

M. "Düran", kekeleydi:

— Nasıl sensin ha? Sen... "Ernestin", ha?..

Kadın mütebessime cevap verdi:

— Ya kim olacak ciciml...

"Viktorin", e dönerek ilâve etti:

— Haydi kızım yemek takımı getirseniz...

"Ernestin", zevcinin karşısına eski nesne oturmuştu. "Düran", kendisine dehisle karışık bir hayretle bakarken kemali üddal ile söze başladı:

— Hakikat... sana bazı tafsilât vermeliyim.

Fakat "Düran", onu dinlemiyordu. Onun anlatacağı şeyler nesine gerekti. O zaten hepsteni evvelden keşfediyordu. Başkasile çıkıp gitmiş; bir cinnete kapılmış olacak. Ondand sonra bir türlü mektup yazmağa cesaret edememiş; şimdi de pişman olmuş ve uğlanmış olduğu halde hanei zevce avdet ediyor...

M. "Düran", aftedip etmiyeceğini asla düşünmüyordu. Onun bir tek düşüncesi vardı: "Ernestin", nerede bulunmuştu. Nihayet kâri olan telak davası ikame edebilecekti. Fakat bunun için tekrar kaybolmaması teap ediyordu; onu hiç olmasa bir kaç gün idare etmeli idi. Bu düşünce ile telak altında tali. Bir suda ile dedi ki:

— Gecikmeni artık mevzuu bahsetmiyelim azizem... hoş geldin... ona bakalım!

Romanyada vaziyet

Romanyada siyasi vaziyet, Romanya mahsulü ne vaziyettedir?

Geçen hafta zarfında Romanyada tetkikatta bulunduktan sonra avdet eden bir hak, bu memleketin ahvâl hakkında kiymetli bazı malûmat vermiştir.

Bu malûmata göre Romanyanın bu seneki mahsulü geçen senenin mahsulü kadar çoktur. İhraç edilebilecek mahsul 360,900 vagon tahmin olunuyor. Yalnız Romanyalıları mallarını satamamaktadırlar, bu yüzden mahsulât gıyret ucuzdur.

Romanyanın hâlihazırda resikârda bulunan milliyetperver çiftçiler firkasının muhalifi olan Liberaler memleketin zengin olanlarından müteşekkil oldukları için kendilerini ait bankaları azim padiklarında Romanyada azim bir buhran vardır. Bir tacir mal götürdüğü zaman ikiyden evvel parasını alamıyor ve malını yüzde yirmi beş iskonto ile satıyor. Çiftçi hükümeti buna karşı tedbir almaktadır.

Erazi tevzi edildikten sonra her köylü kâfi derecede eraziye sahip olmuştur. Fakat köylü eraziye sahip olduktan sonra bunların yarısını ekmekte iktifaya başlamıştır.

Rumanyaların ehemmiyet verdikleri en mühim meselelerden biri hayvanların islahıdır. Bükreşte 650,000 lira ile zooteknik bir müesseseye yapılmaktadır.

Diğer mühim bir proje Bükreşten geçen suyun Tuna ile raptı ve seyrisufere salih bir hale ifradır. Bu proje ahiren kabul olunmuş ve işe başlanılmıştır.

Rumanya ya ilhak edilen eraziden sonra Bükreş şehri çok büyümüşür. Şehrin her tarafında inşaat devam ediyor.

Romanya hükümetinin meşgul olduğu en mühim mesele akalliyetler meselesidir. Museviler ve Macarları temsil etmek işi son derece ehemmiyet ve endişe ile düşünülmemektedir.

Romanyada hayat pek ucuz olmamakla beraber bilhassa meyve ve sebze pek pahalıdır. Romanya, Türk sebze ve meyveleri için pek mükemmel bir mahneye. Bundan başka Romanyaya zeytin, zeytin yağı sabun ve tütün de ihraç olunabilir. Hali hazırda Romanyaya gönderilen tütün son derece mahduttur.

Cemazilevvel: 24 Burç Akrep

Pazartesi

Namâz vakitleri
Şahak Öbe, İhsân Akşan, Yarı İhsân
6,27 11,58 14,51 17,11 18,44 4,47

Bugün doğanlara isim:
Erkek: Kâmiran Kız: Şehnaz

Günün nasihatleri:
Kaydı mazî derdi istikbal,
Olmanın gelîr saadeti hal

Bugünkü hava
Bugün rüzgâr fods, hava bulutlu
ve hafif yağmur muhtemeldir.

* Türk milliyetçiliği

Milliyetçilik, bir milletin kendi varlığını şuurlu bir suretle duyması ve ona göre içtimâî hayatını tanzim etmesidir. Milliyetçilik duygusu, malûm olduğu üzere, bir takım tarihi amillerin tesiri en ziyade son asırda kendini gösterebilir, ve içtimâî safhada yabancı harsların nihayetinden, siyasi safhada yabancı sultanların boyunduruğundan kendisini kurtarmaya uğrayan milletlerin adeta hayrat düsturu mahiyetini almıştır. Hele asrimizde, ve cihan harbinin milletler üzerine bıraktığı intibah neticesi olarak her milletin kendi mukadderatına sahip olmasında en esaslî bir siyaset kaidesi olarak telâki edilmekte bulunmuştur.

Milliyetçiliğin iki safhası vardır: Biri içtimâî, diğeri siyasi. Ara sıra gazetelerde ve mecmualarda milliyetçiliğin bir kavmin kendi dışında bir kaide itibaz edileceğine göre o kavmin hayrına yahut şerrine olmasına ve beynelmil el-nasebatta husule getireceği neticelere dair muhakemeler yürütüldüğü görülür. Şunların hepsi siyasi sahada milliyetçiliğin diğer kavimleri zararına olmak üzere her hangi bir kavmin kendini bu hissin ifratına kapdırarak diğer kavimlerin hukukuna tecavüz etmesi, ve bunun neticesi olarak beynelmil münasebette bir sulh ameli olmaktan çıkması ciyetlerini tetkiktir.

Halbu ki milliyetçiliğin bir de içtimâî safhası vardır. Her hangi bir cemiyetin kendi varlığını bulmuş olması, kendi mevcudiyetinin bütün müesseselerini bugünkü medeniyetin vardığı terakkiye muvabık olarak edimsiz olmasıdır. Kendi öz varlığını henüz bulmamış, yahut kaybetmiş olan kavimler için ilk önce ve herşeyden evvel kendini bulmak, kendine gelmek muasir medeniyetin meydana koyduğu ilk hayal merhalesidir. Çünkü bugünkü medeniyet âleminde bir milletin kendi varlığını edinmiş, medeniyet seviyesini bulmuş olmasının bundan başka tutulacak yolu yoktur.

Şimdi Türk milliyetçiliğine bu noktâ nazarından bakınca, bugünkü Türk devletinin siyaseti esasen kimsenin hakkına gözü mamakla beraber kendi hakkının bütün kuvvetile sahip ve muhafızı olması demek olan milli bir siyasetten başka bir şey olmadığına göre siyasi safhada düsturumuz tam bir milliyetçiliktir.

İçtimâî safhaya gelince: cemiyet hayatımızın medeniyet âleminde lûması olduğu mekîni bulması için içtimâî hayatımızda da bu umdeye olanca şiddetle sarılmak lâzım geldiği pek açıkca meydana çıkar.

Filhakika Türk cemiyet hayatının inkılabın evvel geçirdiği "Osmanlılık", devri milliyetçiliğin tamamile haricinde idi. Cemiyet hayatının vücade getiren amiller içtimâî müesseselerdir. Başta lisan olmak üzere hukuk, ahlâk v. s gibi mü-

esseselerdir ki bir cemiyetin varlığını vücade temirile kendini bulmuş olmak için bu müesseselerin de kendi öz kaidelerine tabi olması lâzım gelir, ve böyle olan müesseseler o cemiyeti en kuvvetli, en şuurlu bir surette yaşatırlar. Yoksa yat kaidelere tabi olan müesseseler içtimâî hayatta kuvvetli bir varlık vücade getiremezler.

"Osmanlılık", devrinde bizim içtimâî hayatımızda kendi varlığını kaybetmiş, milli şuur doğmamış, cemiyet kendi "benlik", ini unuttuğu olarak içtimâî varlığını içine girmiş olan yabancı unsurların, yat kaidelerin teşkil ettiği gayri millî müesseseler cemiyet hayatını vücade getiretilerdi. Bu suretle bir taraftan yabancı muhitlerden alınmış diğer taraftan arta kalmış olan kaidelerin sultanı altında millî varlık kendini gösteriyor ve dağıtık kapankı bir halde kalıyordu. Fertler kendi varlıklarını bu yabancı unsurların içinde kaybetmiş olarak içinde bulunduğuna eğretî hayatı heyecansız bir halde yaşarlardı.

Halbuki asıl cemiyeti vücade getiren cemiyeti olduğuna, ve cemiyet kendi varlığını içtimâî müesseselerden alacağına göre milli hayatın da Türk hayatı olması lâzımgeldi. Çünkü cemiyet hayatı demek, aynı zihniyete sahip olan, aynı harsi yaşayan fertlerin teşkil ettiği zümre demektir. Zümreye mensup olan fertlerin kendi varlıklarile cemiyetin varlığı ne kadar mütevazın ne kadar ahenkli ve ferdi vıçdanlarda yalnız cemiyet mefkuresi duygusu ne kadar heyecanlı bir surette yaşarsa o cemiyet de kendi hayatını okadar kuvvetli bir surette edinmiş olur.

İşte bugün içtimâî girdiğimiz "Türklük", içtimâî hayatımızı böyle milliyetçilik yolundan giderek terakki ve tekmül ettirmek için önümüze hür bir saha açmıştır. Bugün her şeyden evvel cemiyet hayatında milliyetçilik yolunu tutarak "Osmanlılık", da kaybolmuş olan "Millî benlik", i bulmak Türk milliyetçiliğinin birinci umdesidir. Türk cemiyet hayatını vücade getirecek bütün içtimâî müesseseleri bu yoldan giderek kendi öz kaidelerini bulup onlara göre tanzim etmek milli varlığın "kendine gelmesi: conscience de soi", kâri bulması, ve içine girmiş olan bütün yabancı unsurlardan sıyrılarak öz varlığını edinmesi için tutulacak yol milliyetçiliktir. Bu suretledir ki milli hayatımız muasir medeniyette lûk olduğu mekîli bulur.

Şu suretle inkılabın evladı olan bugünkü nesle düşen en birinci vazife içtimâî hayatımızın "Milliyetçilik", umdesine göre ilerlemesine, terakki ve tekmül etmesine çalışmaktır.

Prf. Halil Nîmetullah

Vafandas

29 teşrinvevvel Cümhuriyet yıl dönümüdür. O gün Himayeî efilal rozeti Himayeî, aziz Cümhuriyetin temelini kuvvetlendirir.

29 Birinci teşrin Cümhuriyet bayramında Kadıköy iskele üzerindeki Lokanta, Gazino ve dans Salonu

Salonumuzda 29 Teşrinvevvel 1929 Salı günü büyük Cümhuriyet bayramı şerefine saat 12 den 24 de kadar devam eden cazbantla beraber muhtelif eğlencelerin tertip edildiği ayrıca ilâve olunur.

Cazbant - Dans - ve sair

eğlencelerle muhterem müşterilerimizin her hususta arzularını tatmin etmeğe çalışacağız.

NOVOTNI

Kışlık lokanta ve birahanesi açıldı Her akşam çalgı ve konser

[Taze çekilmiş soğuk bira]

Kabristan sokak 44 - 46

Telefon: B.O. 1416

İstanbul İcra reisi Ahmet Refik B. in

Yeni İcra ve iflâs kanunu Şerhi 2 Cilt

İsviçrenin büyük hukuk âlimlerinin eserleri ve bütün kanunlarımız nazara alınarak nazari ve nemeî hükümlere ve lüzumlu nümuneleri havi olan bu eserin her cildi İstanbulda Vakıf, Cihan ve İktisadî kütüphanelerinde (150) kuruşa satılmaktadır.

Millet mektepleri

[Üst tarafı 1 inci sayfamızda]

İstanbulda bu sene 700 halk mektebi açılacak, her sınıf 30-40 kişilik olacaktır. Maamafih tehacüm karşısında mekteplerin daha fazla olabilmeleri için bütün tedabirler alınmıştır. Geçen sene mektepler iki kısımdı. Birisi hiç okuma yazma bilmiyenlere mahsus olup 4 aylık devreli olan, ötekisi okuma yazma bilenlere mahsus olup ta 2 aylık devreli olan.

Bu seneki de iki sınıf yapılacak fakat her ikisi de 4 der aylık olacaktır. Birisinde, gene eskisi gibi, henüz okuma yazma bilmiyenlere ders verilecek, ötekisinde geçen sene okumayanlara iptidai ve umumî malûmat verilecektir. Bu suretle geçen sene okuyamamış olanlara bir fırsat verilmiş olduğu gibi okumuş olanların fikri terakkiyetsi de yükseltilmiş olacaktır.

Aynı zamanda ellerinde şahadetnameleri olmayanlar, mekteplerde imtihan verebileceklerdir. Zira talimatneme ahkâmına riayet etmiyenlere, bu sefer kat'i surette maddeler tatbik edilecektir.

Halkın mekteplere devam saatleri ihtiyaca göre gece ve akşamları olarak tesbit edilecektir.

Dersler ilk mektep muallimleri tarafından verilecektir.

Bu suretle yakın bir zamanda yalnız İstanbulda 50,000 kişinin daha okuma yazma öğrenmesi temin edilmiş olacaktır.

Diğer taraftan C. H. Fırkası da bu işi ehemmiyetle kavrayarak dün bütün şubelere şu tamimi göndermiştir: "1 teşrinvevvel millet mektepleri açılacak ve derslere başlayacaktır. Bütün teşkilâtımız, millet

mekteplerinden istihdaf edilen mukaddes gayenin temini hususunda pek mühim vazifeler tevaccüh etmektedir.

Büyük kurtarıcımızın hâlet denilen en menfur düşmana karşı açtığı bu mühim seferberlikte fırka teşkilâtımızın hemen hemen bir askerlik şubesi şeklinde vazife almış bulunacağına asla nazardan uzak tutulmamalıdır. Hükümet teşkilâtı kanun ve nizamın kendisine emrettiği vezâif ifaya çalıştığı sırada değil yalnız teşkilâtımız azay faalesinin, sureti mutlaka bütün fırka arkadaşlarımızın, memurini devlete elden gelen müzaheretî yapmakla beraber inkılabın tam zaferini istihsalde ehemmiyetli uğrak olan bu ulvi teğebbüsünde en hararetili faaliyetleri sarf ve birbirine rakabet eder surette ilk faaliyet safında ahzi mevkî etmeleri ihmal kabil olmaz bir borçtur. Binacaleyh bugün itibaren halkın talimatname emir ve tarifâtı dairesinde Millet mekteplerine bir an evvel kayıt ve devamı için mahallât ihtiyar heyetlerile temas ederek her türlü teşvikat ve targibatın hararet ve ciddiyetle ifa ve takibi ve şimdiden çıkarılması lâzımgelen davullarla ilan edilecek olan kışın şeref ve ehemmiyetle mütenasip tezahüratı umumiyede bulunulmasını temini ehemmiyetlice rica olunur efendim.

DOKTOR Ahmet Hâmit Cilt, saç, Fîrenği ve Zührevî hastalıklar mütehasısı Galata, Voyvada caddesi Atina bankası yanında

